

VAN WESTREENEN

ADVISEURS VOOR HET BUITENGEBIED

Anthonie Fokkerstraat 1a
3772 MP Barneveld
Tel. (0342) 47 42 55
Fax (0342) 47 42 81

Varsseveldseweg 65d
7131 JA Lichtenvoorde
Tel. (0544) 37 97 37
Fax (0544) 37 83 64

Internet www.vanwestreenen.nl
E-mail info@vanwestreenen.nl

Rabobank Voorhuizen 36.79.04.616
KvK Veluwe en Twente 09080358
BTW-nr.: NL 8023.82.964.B.01

1894 - 2

STARTNOTITIE

MILIEUEFFECTRAPPORTAGE

Erveweg 10
8196 KG WELSUM

Opdrachtgever:

De heer A.F.M. van Dam
Zuiderzeestraatweg 4
8051 SM HATTEM

Barneveld, januari 2007

Uitvoerende:

De heer ing. J.G.P. van Schaik
VanWestreenen, Adviseurs voor het buitengebied te Barneveld

INHOUDSOPGAVE

1. ALGEMENE GEGEVENS INITIATIEFNEMER.....	3
2. OMVANG.....	3
2.1 VEEBEZETTING.....	3
2.2 PRODUCTIEPROCES.....	4
2.3 ARBEIDSBEHOEFTE.....	4
3. TIJDSBEPALING	5
4. MER EN JURIDISCHE ASPECTEN.....	6
5. MOTIVERING VAN DE ACTIVITEIT	7
6. OVERIGE ACTIVITEITEN	9
7. LIGGING	10
7.1 TOPOGRAFISCH.....	10
7.2 TEN OPZICHTE VAN OMWONENDEN.....	10
7.3 TEN OPZICHTE VAN BODEMPROFIELEN	10
7.4 TEN OPZICHTE VAN KWETSBARE GEBIEDEN.....	11
7.5 TEN OPZICHTE VAN NATURA2000 GEBIEDEN (VOGEL- EN HABITATRICHTLIJNGEBIEDEN) ...	11
7.6 TEN OPZICHTE VAN BOOM- EN FRUITKWEKERIJEN	11
7.7 TEN OPZICHTE VAN GRONDWATERBESCHERMINGSGEBIEDEN.....	11
7.8 TEN OPZICHTE VAN OVERIGE GEVOELIGE GEBIEDEN WAAR EEN BESCHERMINGSFORMULE VAN TOEPASSING IS.....	11
7.9 CONFORM BESTEMMINGSPLAN	12
7.10 CONFORM ZONERING RECONSTRUCTIEPLAN.....	12
8. SAMENHANG MET ANDERE ACTIVITEITEN TER PLAATSE	13
9. EFFECTEN OP HET MILIEU	14
9.1 AMMONIAKEMISSIE.....	14
9.2 IPPC-RICHTLIJN	14
9.3 VOGEL- EN HABITATRICHTLIJN	15
9.4 ACHTERGRONDDEPOSITIE	16
9.5 GEUREMISSIE.....	16
9.6 GELUID.....	16
9.7 STOF	17
9.8 BODEM	18

VAN WESTREENEN

ADVISEURS VOOR HET BUITENGEBIED

9.9	WATER	18
9.10	ENERGIEVERBRUIK.....	19
9.11	EFFECTEN OP HET LEEFMILIEU.....	19
10.	BIJZONDERE RISICO'S EN AFWIJKENDE OMSTANDIGHEDEN	19
10.1	UITVAL VAN STROOM.....	19
10.2	BRAND.....	20
10.3	VERVOERSVERBOD.....	20
BIJLAGEN:		20
1.	Systeembeschrijving volièrehuisvesting, RAV categorie E 1.8.3.....	
2.	Topografische kaart omgeving.....	
3.	Bodemkaart Alterra.....	
4.	Overzichtskaart Ecologische Hoofdstructuur.....	
5.	Overzichtskaart Vogelrichtlijngebied	
6.	Overzichtskaart Habitatrichtlijngebied	
7.	Plankaart bestemmingsplan buitengebied	
8.	Overzichtskaart Reconstructieplan Salland-Twente	
9.	Berekening V-stacks	
10.	Plattegrondtekening inrichting (los bijgevoegd).....	

VAN WESTREENEN

ADVISEURS VOOR HET BUITENGEBIED

1. ALGEMENE GEGEVENS INITIATIEFNEMER

Naam: A.F.M. van Dam
Contactpersonen: de heer A.F.M. van Dam en mevrouw H. van Dam
Correspondentieadres: Zuiderzeestraatweg 4
8051 SM HATTEM
Telefoon: 038 - 444 8103
Locatie: Erveweg 10
8196 KG WELSUM
Kadastrale ligging: Gemeente Olst, Sectie G, Nummer 2774
Activiteiten: Het houden van opfokhennen

2. OMVANG

2.1 Veebezetting

De heer Van Dam wil de bestaande pluimveehouderij wijzigen. Hiertoe worden de huisvestingsystemen in de bestaande stallen vervangen (zie hoofdstuk 5 voor een beschrijving van de bestaande situatie). Als losse bijlage bij deze startnotitie vindt u een plattegrondtekening van de inrichting. Op het bedrijf zijn reeds 3 stallen aanwezig welke intern aangepast zullen worden, voor de navolgende veebezetting zal vergunning worden aangevraagd:

Stal	Omschrijving diercategorie	Diercat. RAV	Aantal dieren	Ou _E /s per dier ¹	Totaal Ou _E /s	NH ₃ / dier ²	Totaal kg NH ₃
B	Opfokhennen - Niet batterijhuisvesting, 45 - 55% van de leefruimte is rooster met daaronder een mestband met 0,1 m ³ /dier/uur beluchting, mestbanden minimaal 2 x per week afdraaien	E 1.8.3	19.165	0,18	3.449,7	0,03	574,95
C	Opfokhennen - Niet batterijhuisvesting, 45 - 55% van de leefruimte is rooster met daaronder een mestband met 0,1 m ³ /dier/uur beluchting, mestbanden minimaal 2 x per week afdraaien	E 1.8.3	22.970	0,18	4.134,6	0,03	689,1
D	Opfokhennen - Niet batterijhuisvesting, 45 - 55% van de leefruimte is rooster met daaronder een mestband met 0,1 m ³ /dier/uur beluchting, mestbanden minimaal 2 x per week afdraaien	E 1.8.3	38.165	0,18	6.869,7	0,03	1.144,95
E	Volwassen paarden ouder dan 1 jaar	K 1	2	Geen factor	0	5,0	10,0
Totaal					14.454,0		2.419,0

¹ Geuremissiefactoren op basis van Regeling geurhinder en veehouderij gepubliceerd in Saatscourant nummer 246, verschenen op 18 december 2006

² Ammoniakfactoren conform meest recente publicatie van de Regeling ammoniak en veehouderij, gepubliceerd op 24 oktober 2006 (herplaatsing) in Staatscourant nr. 207

De omschrijving van de huisvestingsystemen is als bijlage 1 bij deze startnotitie gevoegd. De stallen voldoen per direct aan de meest recente welzijns- en emissie-eisen (dit wordt nader toegelicht in hoofdstuk 9).

2.2 Productieproces

Een opfokhennenhouderij ziet toe op de eerste levensfase van de leggen. Nadat de eieren zijn uitgekomen op de broederij worden de kuikens op het opfokbedrijf gebracht. Het doel van de opfokhennenhouderij is het laten opgroeien van de hen en haar rijp maken voor het leggen van eieren. De opfokhennen worden als kuikens op het bedrijf aangevoerd en ontwikkelen zich in een periode van ongeveer 17 weken tot volwassen, legrijpe leggen. Tijdens de opfokperiode worden verschillende speciaal ontwikkelde voersoorten verstrekt, van startvoer tot opfokvoer. Na de opfokperiode worden de dieren overgebracht naar een bedrijf waar zij eieren zullen gaan leggen. Een uitgebreide beschrijving van de overige activiteiten is te vinden in hoofdstuk 6.

2.3 Arbeidsbehoefte

Voor het bepalen van de arbeidsbehoefte van bedrijven zijn er normen opgesteld door het Landbouw Economisch Instituut (LEI). Elke diersoort en elk type landbouw laat zich vertalen in Nederlandse Grootte Eenheden (NGE). De NGE wordt gebruikt voor verschillende doelen, zoals statistieken en bedrijfseconomisch onderzoek. Ook dient het voor heffingen, regelgeving (Laser, Ministerie van LNV, maar ook provincies en gemeenten) en bij de uitvoering van wetgeving. De laatste NGE norm is van het jaar 2006. 1 Volwaardige Arbeids Kracht (VAK) komt overeen met een bepaalde hoeveelheid NGE's, dit is overigens afhankelijk van het bedrijfstype en de bedrijfsgrootte. De arbeidsgrootte van het bedrijf van de heer Van Dam laat zich als volgt vertalen:

	Omschrijving diercategorie	Aantal	NGE / dier	Totaal NGE
<i>Huidige bedrijfsvoering</i>	Opfokhennen, jonger dan 18 weken	120.950	0,0013	157,235
<i>Toekomstige bedrijfsvoering</i>	Opfokhennen, jonger dan 18 weken	80.300	0,0013	104,39

Hierbij dient overigens wel de kanttekening te worden gemaakt dat het LEI geen onderscheid maakt in het soort huisvestingsstelsel. In de bestaande situatie is er sprake van opfokhennen in kooihuisvesting, in de gewenste situatie van scharrelhuisvesting. Logischerwijs vraagt scharrelhuisvesting meer tijd per dier dan kooihuisvesting.

Dan is vervolgens de vraag hoeveel NGE overeenkomt met een volwaardige arbeidskracht. Voor de beantwoording van vragen over volwaardigheid van een bedrijf zijn de definities die het LEI van de NGE en van volwaardige bedrijven hanteert van belang. Daaruit blijkt dat het kengetal NGE per VAK slechts een richtlijn kan zijn: de NGE is immers een vergoeding voor meer dan alleen de arbeid, terwijl een arbeidskracht alleen over de arbeid gaat. Er zullen daardoor in ieder geval al verschillen zijn tussen arbeidsintensieve en kapitaalintensieve bedrijven en bedrijfstypen. Omdat de NGE een maat is voor saldo dat normatief met het bedrijf kan worden gehaald, kan ook

VAN WESTREENEN

ADVISEURS VOOR HET BUITENGEBIED

dit kengetal niet worden gezien als een algemene maatstaf voor de arbeidsinzet. Het saldo geeft immers een vergoeding voor de factorkosten (arbeid en kapitaal) en de niet-toegerekende non-factorkosten, zoals afschrijving en onderhoud. Gemiddeld over alle bedrijven blijkt dat 1 V.A.K. in 1999 (laatste boekjaar) ongeveer 48 NGE rond te zetten. Ook hier zijn weer grote verschillen tussen de bedrijfstypen en is een eenduidig antwoord op de vraag niet te geven. Indien toch met normen gewerkt moet worden, kan het best rekening gehouden worden met het bedrijfstype en de bedrijfsomvang. Het Landbouw Economisch instituut maakt onderscheid tussen bedrijfstypen, zoals bijvoorbeeld akkebouwbedrijven, bloembollenbedrijven, graasdierbedrijven etc., en bedrijfsgrootte (< 40 NGE, 40 tot 100 NGE en > 100 NGE). Het bedrijf van de heer Van Dam kan gekenmerkt worden als een hokdierbedrijf. Onderstaande tabel geeft de arbeidsbehoefte weer.

	Omschrijving bedrijfstype	NGE / vak (> 100 NGE)	NGE totaal Erveweg 10	Arbeidsbehoefte (V.A.K)
<i>Huidige bedrijfsvoering</i>	Hokdierbedrijf	86	157,235	1,828
<i>Toekomstige bedrijfsvoering</i>			104,39	1,214

Conform de normen van het LEI is er in de toekomstige bedrijfsvoering sprake van een arbeidsbehoefte van ruim 1,2 V.A.K.

3. TIJDSBEPALING

De heer Van Dam is reeds meer dan 3 jaar van plan het bedrijf om te bouwen. Echter door wijzigende nationale en Europese regelgeving en mede door weerstand van omwonenden is vergunningverlening tot op heden uitgebleven. In eerste instantie was het de bedoeling het bedrijf om te schakelen/bouwen van opfokhennen naar leghennen, maar door wijzigingen in de markt en in de privésfeer is eind 2006 besloten opfokhennen in scharrelhuisvesting te gaan houden.

De heer Van Dam wil zo spoedig mogelijk na onherroepelijke vergunningverlening overgaan tot het verwijderen van de huidige kooihuisvestingsystemen en het plaatsen van scharrelhuisvestingsystemen. Het streven is om de benodigde procedures gedurende de eerste drie kwartalen van 2007 te doorlopen en in het vierde kwartaal van 2007 aan te vangen met de realisatie van de nieuwe bedrijfsopzet. De realisatie hiervan zal maximaal 3 maanden in beslag nemen. Na de realisatie is er sprake van een duurzame pluimveehouderij, die voldoet aan alle regelgeving geldend voor dit type bedrijf. De pluimveehouderij kan vervolgens vanaf eind 2007 voor onbepaalde duur in werking zijn. Deze tijdsplanning betreft een indicatie en is geheel afhankelijk van de tijdsduur van de procedures.

VAN WESTREENEN

ADVISEURS VOOR HET BUITENGEBIED

4. MER EN JURIDISCHE ASPECTEN

Voor de gewenste bedrijfsopzet wordt een aanvraag om revisievergunning op grond van de Wet milieubeheer ingediend. Burgemeester en wethouders van Olst-Wijhe zijn in deze het bevoegd gezag voor het beoordelen en in behandeling nemen van de aanvraag.

In het Besluit Milieu-effectrapportage 1994 (gewijzigd op 7 mei 1999) is de activiteit “het houden van dieren” opgenomen in bijlagen 2 en 3 onder categorie 14.

Uit deze categorie kan worden afgeleid dat bij de oprichting van een inrichting voor het houden van pluimvee, in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een inrichting met meer dan 45.000 hennen een MER-beoordelingsplicht geldt. Indien het een oprichting of uitbreiding van een inrichting betreft voor het houden van 60.000 of meer hennen, dient voor deze activiteit een milieu-effecten rapport (MER) te worden opgesteld.

Binnen de inrichting zullen binnen de bestaande gebouwen de huisvestingsystemen worden vervangen. Op 14 december 2004 hebben Burgemeester en Wethouders van Olst-Wijhe een nieuwe, de gehele inrichting omvattende, milieuvergunning afgegeven voor het houden van 52.800 leghennen in traditionele volièrehuisvesting. De interpretatie van Europese richtlijnen was op het moment van beschikken van deze vergunning onvoldoende duidelijk. Gedurende het opstellen van de aanvraag en beschikking voor bovengenoemde vergunning hebben zowel aanvrager als de gemeente gesteld dat er geen MER-beoordelingsplicht was. Dit werd ingegeven door het feit dat er reeds sprake is van een inrichting met hennen (opfokhennen) en dat er na de wijziging nog steeds sprake is van een inrichting met hennen (leghennen). In onze ogen was er dus geen sprake van het oprichten van een nieuwe inrichting. Er was sprake van een afname van het totaal aantal hennen (van 120.950 stuks naar 52.800). In onze ogen was er dus ook geen sprake van een uitbreiding. Wij werden gesterkt door een uitspraak van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (Geldermalsen, 29 mei 2002, nr. 200105061/2) waarin een soortgelijke situatie zich voordeed³ en waarbij de afdeling van mening was dat er geen sprake was van het oprichten van een nieuwe inrichting. De Raad van State bleek echter niet éénduidig in haar uitspraken en besliste in andere uitspraken het tegengestelde. Tegen de afgegeven milieuvergunning van 14 december 2004 is, door derden, beroep aangetekend bij de Raad van State. Op 21 december 2005 heeft de afdeling bestuursrechtspraak beslist dat *“het stalsysteem van de drie in de inrichting aanwezige stallen in verband met het omzetten van een opfokbedrijf naar een scharrelbedrijf ingrijpend wordt gewijzigd [.....] Als gevolg hiervan neemt de ammoniakuitstoot toe van 2.419 kg in de eerder vergunde situatie naar 5.047,5 kg in de bij het bestreden besluit vergunde situatie. Deze wijzigingen zijn zodanig ingrijpend dat sprake is van oprichting van een nieuwe installatie die moet worden aangemerkt als oprichting in de zin van onderdeel A, onder 2 van de bijlage van het Besluit”* Bij uitspraak van 21 december 2005, nr. 200500343 heeft de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State het besluit van burgemeester en wethouders van Olst-Wijhe van 14 december 2004 vernietigd.

³ De uitspraak had betrekking op een bestaande vleeskuikenstallen die omgebouwd werden om opfokhennen te kunnen houden. De afdeling was van mening dat er geen sprake was van het oprichten van een nieuwe installatie voor pluimvee en dat de uitbreiding (1 nieuwe stal) de drempelwaarden niet overschreed.

VAN WESTREENEN

ADVISEURS VOOR HET BUITENGEBIED

Aanvrager heeft nu besloten af te zien van het plan om legkippen in volièrehuisvesting te gaan houden, maar in plaats daarvan opfokhennen in scharrelhuisvesting. Om deze reden wij hij opnieuw milieuvergunning aanvragen. Hij heeft besloten om de nieuwste emissiearme huisvestingsystemen toe te passen waardoor de ammoniakuitstoot gelijk kan blijven aan de vergunde situatie. Het aantal hennen waarvoor vergunning aangevraagd zal worden bedraagt: 80.633. Omdat er sprake is van een oprichting van een nieuwe installatie geldt voor deze aanvraag een MER-beoordelingsplicht (conform onderdeel D 14 van het Besluit).

5. MOTIVERING VAN DE ACTIVITEIT

Op dit moment worden op de Erveweg 10 in Welsum, conform milieuvergunning, opfokhennen gehouden in een kooihuisvestingsysteem. Voor deze inrichting is op 15 april 1997 een revisievergunning verleend, op 11 januari 2000 een melding 8.19 en op 17 maart 2000 is nogmaals een melding 8.19 geaccepteerd. De vergunnings situatie kan, met bijbehorende stank en ammoniakuitstoot, als volgt worden weergegeven:

Omschrijving diercategorie	Diercat. RAV	Aantal dieren	Ou _E /s per dier ⁴	Totaal Ou _E /s bedrijf	NH ₃ / dier ⁵	Totaal kg NH ₃
Opfokhennen - mestbandbatterij voor droge mest met geforceerde mestdroging (voormalig Groen Label 93.06.008)	E 1.5.1	120.950	0,18	21.771	0,02	2.419,0
Nageschakelde techniek - droogtunnel met oppervlaktedroging (dichte banden)	E 6.2	82.950	0	0	0,01	829,5
Totaal				21.771		3.248,5

De twee genoemde meldingen betroffen het bijplaatsen van een tweetal mestdroogtunnels. Destijds was vergunninghouder in de veronderstelling de juiste procedure te hebben gevolgd om de droogtunnels te mogen plaatsen, de gemeente heeft de meldingen geaccepteerd. Een melding 8.19 Wm mag echter alleen geaccepteerd worden als deze niet of nauwelijks nadelige gevolgen heeft voor het milieu. Het bijplaatsen van droogtunnels betekent een toename van de ammoniakuitstoot, er kan niet zondermeer gesteld worden dat dit geen effecten heeft op het milieu. Derhalve hadden deze meldingen nooit geaccepteerd mogen worden. De vergunning is slechts rechtsgeldig voor dat deel dat de opfokhennen betreft:

⁴ Geuremissiefactoren op basis van Regeling geurhinder en veehouderij gepubliceerd in staatscourant nummer 246, verschenen op 18 december 2006

⁵ Ammoniakfactoren conform meest recente publicatie van de Regeling ammoniak en veehouderij, gepubliceerd op 24 oktober 2006 in Staatscourant nr. 207

VAN WESTREENEN

ADVISEURS VOOR HET BUITENGEBIED

Omschrijving diercategorie	Diercat. RAV	Aantal dieren	Ou _g /s per dier	Totaal Ou _g /s bedrijf	NH ₃ / dier	Totaal kg NH ₃
Opfokhennen - mestbandbatterij voor droge mest met geforceerde mestdroging (voormalig Groen Label 93.06.008)	E 1.5.1	120.950	0,18	21.771	0,02	2.419,0

Van de gemelde droogtunnels is er destijds overigens slechts één geplaatst. In september 2006 is de droogtunnel van het bedrijf verwijderd.

Ontwikkelingen in de markt zijn een belangrijke reden om het bedrijf aan te passen. Batterijhuisvesting voor legkippen is in Nederland vanaf 2012 geheel verboden. Om deze reden zoeken pluimveehouders naar alternatieve systemen. In de afgelopen jaren zijn al vele pluimveehouders omgeschakeld naar een alternatief systeem, waarbij volièrehuisvesting het meest populaire systeem blijkt te zijn. Volièrehuisvesting is een manier van huisvesting waarbij de leghennen vrij door de stal kunnen bewegen, in de stal zijn stellingen geplaatst met roosters en mestbanden. De leghennen scharrelen en nemen stofbaden op de strooiselvloer, ze kunnen de roosters op fladderen om daar te drinken, te eten of naar een legnest te gaan om eieren te leggen.

Op dit moment is er een toenemende vraag naar opfokhennen uit alternatieve systemen, er wordt gevraagd naar opfokhennen die voldoende “getraind” zijn om hun weg te vinden in volièrehuisvestingsystemen. Een opfokken moet nieuwsgierig zijn en op zoek gaan naar de water en voerlijnen en de legnesten in het systeem. Om de opfokhennen te trainen worden de opfoksystemen aangepast: door beweegbare plateaus in het systeem te monteren en de voer en waterlijnen beweegbaar te maken worden de opfokhennen “geschoold” om door de stal te scharrelen, het natuurlijk gedrag wordt bevorderd. In batterijhuisvesting groeien de opfokhennen anders op, ze worden “verwend” doordat water en voer direct binnen hun bereik zijn, deze opfokhennen zijn dus niet geschikt voor alternatieve huisvestingsystemen.

Omdat er sprake is van een markt met veel producenten, is de opbrengstprijis nauwelijks te beïnvloeden. Om een gezonde bedrijfsvoering in stand te houden moet er naar de kostenkant en naar de afzetkant worden gekeken. Het opfokken van hennen in scharrelhuisvesting vergt nauwlettend toezicht van daartoe gespecialiseerde mensen. Dit was één van de redenen waarom de heer Van Dam in eerste instantie het bedrijf wilde omschakelen naar het houden van leghennen. Er heeft zich echter een wijziging voorgedaan in de privésfeer. De dochter van de heer van Dam, Hilda van Dam, heeft aangegeven samen met haar partner het bedrijf aan de Erve weg in Welsum te willen runnen, op dit moment wordt de bedrijfswoning opgeknapt voor hun intrek in maart van dit jaar. Hilda en haar partner hebben beide een agrarische achtergrond en opleiding en zijn thuis in de opfokhennen. Zij willen als jonge ondernemers het bedrijf grondig aanpakken en het adequaat gaan runnen.

Vanuit de buurt zijn in het verleden klachten gekomen over mogelijke overlast die het bedrijf veroorzaakt. Met deze voorgenomen wijziging hoopt de heer Van Dam een aanzienlijke verbetering te realiseren voor de omgeving. Het hele bedrijf wordt gerenoveerd, alle huisvestingsystemen worden

VAN WESTREENEN

ADVISEURS VOOR HET BUITENGEBIED

vervangen en de droogtunnel is reeds verwijderd van het bedrijf. In hoofdstuk 9 staat beschreven wat de effecten zijn op de omgeving en het milieu. Daaruit valt op te maken dat er onder andere een aanzienlijke afname is van de geuruitstoot en dat er geen verhoging van de ammoniakuitstoot plaats vindt.

Nu er vanaf maart continue toezicht zal zijn op het bedrijf is er nog meer reden om aan te nemen dat de buurt in de toekomst gevrijwaard zal blijven van “mogelijke overlast”.

6. OVERIGE ACTIVITEITEN

Naast het houden van pluimvee vinden binnen de inrichting nog de volgende activiteiten plaats:

- Opslag van veevoeder. Binnen de inrichting zal 76 ton veevoeder worden opgeslagen in silo's;
- Opslag van dieselolie in een bovengrondse tank. De dieselolie zal worden gebruikt als brandstof voor de noodstroomvoorziening;
- Incidenteel gebruik van een noodstroomvoorziening. Deze noodstroomvoorziening is wettelijk, vanuit dierenwelzijnsoogpunt, verplicht en treedt in werking zodra de stroomvoorziening uitvalt;
- Reiniging van stallen. De stallen worden deels droog gereinigd, om roest en storingen in het systeem te voorkomen;
- Reinigen van containerloods, erfverharding. Met regelmaat, of indien noodzakelijk, zal de verharding rondom de containers nat worden gereinigd met lage of hogedruk;
- Opslag medicijnen en entstoffen. Om direct zieke opfokhennen te kunnen behandelen of om op voorhand ziekten te voorkomen worden binnen de pluimveehouderij diverse medicamenten opgeslagen. Deze medicijnen worden opgeslagen in een afgesloten kast (aangegeven met nummer 19 op de plattegrondtekening);
- Opslag reinigings- en ontsmettingsmiddelen. Voor het schoonmaken van de stallen, of onderdelen van de mestafvoer, worden binnen de inrichting enkele jerrycans met (biologisch afbreekbare) reinigingsmiddelen opgeslagen. Voor het ontsmetten van stallen en veetransportmiddelen zijn er ontsmettingsmiddelen aanwezig. Deze middelen worden opgeslagen in een afgesloten kast (op de plattegrondtekening aangegeven met nummer 17);
- Opslag bestrijdingsmiddelen. Voor de bestrijding van ongedierte (bijvoorbeeld maden, vliegen en muizen) en onkruid worden binnen de inrichting kleinschalig bestrijdingsmiddelen opgeslagen. Deze bestrijdingsmiddelen worden opgeslagen in een afgesloten kast en is met nummer 18 aangegeven op de tekening;
- Opslag van mest. De mest welke door de dieren wordt geproduceerd zal worden opgeslagen in afgedekte containers. Afvoer van mest vindt minimaal één maal per 2 weken plaats.
- Opslag van kadavers. Voor de opslag van kadavers is een kadaverkoeling aanwezig. Deze kadavers worden vervolgens op afroep ingezameld door het destructiebedrijf;
- Opslag afvalstoffen.
 - metaalafval: komt vrij bij renovatie en wordt afgevoerd naar oud ijzerhandelaar;
 - papierafval: komt vrij bij administratiewerkzaamheden of van verpakkingen (van bijvoorbeeld medicamenten) en wordt ingezameld door een lokale vereniging;

VAN WESTREENEN

ADVISEURS VOOR HET BUITENGEBIED

- restafval: komt vrij bij diverse werkzaamheden en wordt opgeslagen in container. Deze container worden leeggemaakt door een erkende inzamelaar;
- Gevaarlijke afvalstoffen: kapotte TL's, spaarlampen, lege verfblikken, lege smeermiddelflacons, e.d. worden afgegeven aan erkende inzamelaar;
- Administratie. Binnen de pluimveehouderij is een ruimte voor administratiewerkzaamheden;
- Personeel. Binnen de pluimveehouderij zal een ruimte worden gerealiseerd waarin het personeel kan pauzeren, het gaat dan om personeel dat komt helpen bij bijvoorbeeld het enten van de dieren of vrachtwagenchauffeurs. De dagelijkse werkzaamheden worden uitgevoerd door Hilda van Dam en haar partner.
- Ontsmetting. Ter voorkoming van ziekte-insleep is binnen de pluimveehouderij een hygiënesluis aanwezig.
- Spoelplaats voor transportmiddelen. Op dit moment is het niet verplicht om vrachtwagens te ontsmetten voor of na het bezoek aan een pluimveebedrijf. Bij calamiteiten zoals een uitbraak van een besmettelijke dierziekte kan het verplicht gesteld worden om vrachtwagens bij het op en af rijden te ontsmetten. Van Dam wil derhalve een ontsmettingsplaats aanleggen om het desinfecteren van wagens te vergemakkelijken en zo insleep van dierziekten te voorkomen.

7. LIGGING

7.1 *Topografisch*

Het bedrijf is gevestigd aan de Erveweg 10 te Welsum en ligt ten westen van de plaats Olst, aan de overzijde van de rivier de IJssel (zie bijlage 2). Welsum maakt onderdeel uit van de gemeente Olst-Wijhe (provincie Overijssel).

7.2 *Ten opzichte van omwonenden*

Op een afstand van circa 125 meter is de dichtstbijzijnde woning gelegen. Het betreft Erveweg 9 / 9a, een burgerwoning. In de nabije omgeving, maar op grotere afstand, zijn nog een aantal verspreid liggende burgerwoningen (Erveweg en Reepad) gelegen. Aan de oostzijde (op circa 350 meter) ligt een ander intensief agrarisch bedrijf. Op circa 350 meter ten zuidoosten van het bedrijf ligt de dichtstbijzijnde woning van het kleine dorpje (gehucht) Welsum. Hinderaspecten zullen verderop in hoofdstuk 9 worden behandeld.

7.3 *Ten opzichte van bodemprofielen*

Het bedrijf staat op de grens van lichte klei en zavel met homogeen profiel (zavel is een tussenvorm tussen klei en zand). Ten zuiden (op circa 600 meter) van de inrichting ligt een stuk grond dat gedefinieerd wordt als zijnde "leemarm zand in stuifduinen en stranden", deze grond is gevoeliger voor verzuring. De hoofdbron van verzuring is leven in de bodem, daarnaast veroorzaakt regenwater met een lage pH voor verzuring en ook depositie van ammoniak (feitelijk stikstof) kan een verzurende werking hebben. Verzuring van gronden kan negatieve effecten hebben op loofbossen. Daar het hier gaat om polderlandschap dat onderhouden wordt door agrariërs die het land met regelmaat stikstofbemesting geven, daarnaast houden ze de zuurtegraad van het land op peil door met regelmaat het land met kalk te bemesten. Overigens, ten opzichte van de vergunde situatie is er geen stijging van

VAN WESTREENEN

ADVISEURS VOOR HET BUITENGEBIED

de ammoniakuitstoot. Bijlage 3 van deze MER-startnotitie is een overzichtskaart van Alterra met daarop de grondsoorten weergegeven.

7.4 *Ten opzichte van kwetsbare gebieden*

Gedeputeerde Staten van Overijssel heeft in 2005 de Ecologische Hoofdstructuur vastgesteld. Het bedrijf ligt niet in een kwetsbaar gebied of in de 250-meterzone daaromheen. De Ecologische Hoofdstructuur is weergegeven op de overzichtskaart die als bijlage 4 is toegevoegd aan deze MER-startnotitie

7.5 *Ten opzichte van Natura2000 gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden)*

Op 1625 meter ten noorden van het bedrijf ligt het habitatgebied IJsseluitwaarden (gebied 100) en op 600 meter afstand ligt Vogelrichtinggebied IJssel (gebied 56). In hoofdstuk 9.3 wordt tevens aandacht aan dit onderdeel besteedt. In de bijlage 5 en 6 ziet u de desbetreffende gebieden.

7.6 *Ten opzichte van boom- en fruitkwekerijen*

Op circa 165 meter afstand ten noorden van de inrichting ligt een enkele boomkwekerij. Op circa 225 meter ten noorden van het bedrijf ligt een fruitkwekerij, op 325 meter ten westen en 425 meter ten oosten liggen tevens fruitkwekerijen. Het betreft losse percelen, die het gebied niet domineren. Directe ammoniakschade kan optreden bij planten die zijn gelegen in de nabijheid van veehouderijen. Een aantal plantensoorten is hier speciaal gevoelig voor, zoals coniferen en fruitbomen. Uit het rapport 'Stallucht en Planten 1981', opgesteld door het instituut Plantenziektenkundig Onderzoek (IPO), blijkt dat deze directe schade zich in de praktijk vooral kan voordoen bij intensieve kippen- en varkenshouderijen. In dat rapport wordt dan ook een afstand aanbevolen van 50 meter tot gevoelige planten en bomen zoals coniferen, en een afstand van minimaal 25 meter tot minder gevoelige planten en bomen. Aan deze afstand wordt ruimschoots voldaan. De ammoniakuitstoot neemt in de toekomstige situatie niet toe, er zal dus geen verslechtering optreden.

7.7 *Ten opzichte van grondwaterbeschermingsgebieden*

Het bedrijf ligt niet in de nabijheid van grondwaterbeschermingsgebieden. Deze liggen op grotere afstand dan 5 kilometer. Het dichtstbijzijnde gebied betreft het gebied nabij Epe (ten oosten van het bedrijf).

7.8 *Ten opzichte van overige gevoelige gebieden waar een beschermingsformule van toepassing is*
Naast de hierboven behandelde gebieden kunnen nog de volgende juridische kaders genoemd worden:

- Conventie van Ramsar
- Verdrag van Valleta (Malta)
- Natuurbeleidsplan (NBP)
- Natuurschoonwet
- Boswet
- Provinciaal milieubeleidsplan

Gelet op de vergunde activiteiten, het feit dat er geen uitbreiding is van gebouwen en het feit dat de aangevraagde activiteit overwegend milieuneutraal is kan worden gesteld dat bovengenoemde kaders geen nadelige invloeden ondervinden van deze bedrijfswijziging.

7.9 Conform bestemmingsplan

Het perceel waar het bedrijf op gevestigd is heeft de bestemming Agrarische doeleinden en is gelegen in Agrarisch gebied A. De op de kaart als zodanig aangewezen gronden zijn bestemd voor de uitoefening van een grondgebonden en/of niet grondgebonden agrarisch bedrijf. De bestemming strookt dus met de aanwezige en toekomstige activiteiten. Er hoeven overigens geen nieuwe stallen gerealiseerd te worden voor de voorgenomen wijziging. In bijlage 7 is de bestemmingsplankaart weergegeven.

7.10 Conform zonering reconstructieplan

Het bedrijf is gelegen in het reconstructieplan Salland Twente. In dit reconstructieplan zijn 3 zoneringen aangegeven, namelijk landbouwontwikkelingsgebied, verwevingsgebied en extensiveringsgebied. Het bedrijf is gelegen in verwevingsgebied. Een verwevingsgebied is gericht op verweving van landbouw, wonen en natuur. In bijlage 8 is de zoneringskaart van de reconstructie weergegeven.

8. SAMENHANG MET ANDERE ACTIVITEITEN TER PLAATSE

Het bedrijf van Van Dam is een pluimveehouderij met alleen opfokhennen. Op het bedrijf zelf worden in de hoofdzaak activiteiten uitgevoerd die ten dienste staan aan de pluimveehouderij (zie hoofdstuk 2 en 6 van deze rapportage). Het hebben van pluimveeactiviteiten vindt al tientallen jaren plaats op deze locatie.

In de nabijheid van het agrarisch bedrijf van Van Dam bevindt zich een andere pluimveehouderij, namelijk de legkippen- en rundveehouderij van de heer Van de Weerd, gevestigd aan de Zijlweg 29. Dit bedrijf heeft een vrij recente milieuvergunning voor totaal 39.632 legkippen, waarvan de helft emissiearm worden gehuisvest, daarnaast is er vergunning voor het houden van 90 melkkoeien en 43 stuks jongvee. In een straal van 750 meter bevinden zich nog enkele veehouderijen, aan Erveweg 26 is een melkrundveehouderij gevestigd en ten zuiden van Welsum ligt een vleeskalverhouderij (Erveweg 6a) en meerdere melkveehouderijen (Erveweg 3 en 3a).

De omliggende agrarische bedrijven veroorzaken ieder ook een belasting op de omgeving. Het belangrijkste gegeven voor deze aangevraagde activiteit is dat het uitvoeren van dit plan geen toename veroorzaakt van de milieubelasting. Immers het aantal geureenheden (odour units per kubieke meter lucht) neemt aanzienlijk af en de ammoniakemissie neemt niet toe. Voor het bedrijf is een akoestisch onderzoek uitgevoerd door Ingenieursbureau Cauberg Huygen, welke bij Milieu Effect Rapportage zal worden gevoegd als bijlage. Bij de renovatie van het bedrijf zullen de bestaande ventilatoren aan de westzijde van het bedrijf worden vervangen door energiezuinige en geluidsarme ventilatoren.

Ook nemen de andere onderdelen die het milieu zouden kunnen belasten niet of nauwelijks toe.

Derhalve kan geconcludeerd worden dat er geen aanwijzingen zijn dat de cumulatie met andere projecten beschouwd moet worden als een bijzondere omstandigheid.

VAN WESTREENEN

ADVISEURS VOOR HET BUITENGEBIED

9. EFFECTEN OP HET MILIEU

De randvoorwaarden die er zijn vanuit internationaal, rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid zijn belangrijk voor bovenstaand initiatief, en zijn in de onderstaande punten onder de aandacht gebracht.

9.1 Ammoniakemissie

De ammoniakemissie van deze pluimveehouderij dient getoetst te worden aan het gestelde in de Wet ammoniak en veehouderij (Wav). Het bedrijf ligt niet in een kwetsbaar gebied of in de 250 meterzone die om een kwetsbaar gebied ligt, zoals die in 2005 is vastgesteld door de Gedeputeerde Staten van Overijssel. De Wav legt hierdoor geen emissieplafond op aan de onderhavige inrichting.

De nieuwe huisvesting zal emissiearm uitgevoerd worden. Er worden gedeeltelijk roostervloeren in de stallen geplaatst met daaronder mestbanden die worden voorzien van een geavanceerd mestbeluchtingsysteem waardoor de ammoniakemissie nog verder wordt teruggedrongen. Ten opzichte van de vergunde situatie neemt de ammoniakemissie van het bedrijf niet toe. Er zijn dus geen belangrijke negatieve gevolgen voor de in hoofdstuk 7 genoemde gebieden.

9.2 IPPC-richtlijn

*RICHTLIJN NR. 96/61/EG VAN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE VAN 24 SEPTEMBER 1996 INZAKE
GEÏNTEGREERDE PREVENTIE EN BESTRIJDING VAN VERONTREINIGING (PBEG L257)*

In de Handreiking ammoniak en veehouderij (Infomil mei 2002) is aangegeven dat met een belangrijke toename van verontreiniging wordt bedoeld dat er sprake is van een belangrijke wijziging van de inrichting waarbij de wijziging significante negatieve effecten heeft of kan hebben op mens en milieu. Hieronder staan 2 belangrijke elementen beschreven, overige aspecten met relatie tot de IPPC-richtlijn zijn verweven in deze startnotitie.

9.2.1 Ammoniakuitstoot uit het huisvestingsstelsel

In de BREF wordt in het geheel voorbij gegaan aan de categorie opfokhennen. Op 28 december 2005 is het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij gepubliceerd in het Staatsblad 2005, nr. 675 maar is op het tijdstip van indienen van deze startnotitie niet in werking getreden. De wetgever heeft middels dit Besluit de IPPC-richtlijn geïmplementeerd in de nationale wetgeving. In artikel 2 lid 1 is (in samenhang met bijlage 1 van het Besluit) bepaald dat voor niet-batterijhuisvesting geen maximale emissiewaarde wordt opgenomen. Op het bedrijf worden de opfokhennen voor het grootste deel (3 stallen) gehouden in een volièresysteem, in één stal is sprake van traditionele grondhuisvesting. Aangezien er geen maximale emissiewaarde is vastgesteld, voldoen de systemen per definitie aan het Besluit huisvesting.

Gezien het bovenstaande is er geen sprake van een belangrijke toename van de verontreiniging en zijn er geen significante negatieve gevolgen voor mens of milieu.

VAN WESTREENEN

ADVISEURS VOOR HET BUITENGEBIED

9.2.2 *Energiebenutting uit voer*

De voerstrategie op het bedrijf is geheel afhankelijk van de ontwikkelingen in de voederindustrie, er wordt continue onderzoek gedaan naar het optimaliseren van voerrantsoenen en de daaruit voortvloeiende groeieresultaten en uitscheiding van nutriënten. De uitstoot van stikstof en fosfaat hangt samen met de “input” van dure ingrediënten in de voeders. Daarom wordt er in de pluimveesector gebruik gemaakt van zogenaamde fasevoeding (of precisievoeding). Bij fasevoeding onderscheiden we in de levensloop van de opfokhennen meerdere fasen. In elke fase is de behoefte aan met name energie, eiwit, calcium en fosfor verschillend. Bij fasevoeding speelt men zo goed mogelijk in op dit verschil waardoor verspilling van nutriënten minimaal is. In het BREF-document wordt alleen aandacht gegeven aan de voeding van leghennen, als BBT hiervoor wordt een tweefasenvoeding voorgesteld. In Nederland is het al gebruikelijk om 3 fasenvoeding toe te passen bij leghennen. Zelfs bij opfokhennen is driefasevoeding (in een periode van 17 weken 3 andere voeders) zo kan er nog nauwkeuriger gestuurd worden in de behoefte van de opfokken en uitstoot van nutriënten.

9.2.3 *Opslaan en uitrijden mest*

De pluimveemest wordt tweemaal per week afgedraaid in een container, na afdraaien dient de container te worden afgedekt. De containers worden minimaal 1 maal per 2 weken gelegeed (omgewisseld voor nieuwe containers). De mest wordt afgevoerd en afgezet via derden en wordt niet uitgereden over eigen land. Aangezien er geen sprake is van langdurige opslag voldoet deze situatie aan het gestelde in het BREF-document.

9.3 *Vogel- en Habitatrichtlijn*

In het kader van Europese regelgeving zijn binnen Nederland Vogelrichtlijngebieden en Habitatrichtlijngebieden aangemeld, ook bekend als Natura2000 gebieden.

Op 1.625 meter ten noorden van het bedrijf ligt het habitatgebied IJsseluitwaerden (gebied 100) en op 600 meter afstand (ten oosten) ligt Vogelrichtlijngebied IJssel (gebied 56). In de bijlage 5 en 6 ziet u de desbetreffende gebieden. In de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn uitgangspunten opgenomen ter bescherming van de aangewezen gebieden.

In artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn is bepaald dat de lidstaten passende maatregelen treffen om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de speciale beschermingszones niet verslechtert en er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen voor zover die factoren, gelet op de doelstellingen van de richtlijn, een significant effect zouden hebben.

Ingevolge artikel 6, derde lid, wordt voor plannen of projecten die significante gevolgen kunnen hebben voor een speciale beschermingszone een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen voor het gebied, rekening houdend met de instandhoudingdoelstellingen van dat gebied.

De huidige en toekomstige depositie van het bedrijf op het habitatrichtlijn gebied bedraagt 4,11 mol potentieel zuur per hectare per jaar. De depositie op het vogelrichtlijngebied bedraagt 31,45 mol potentieel zuur per hectare per jaar.

VAN WESTREENEN

ADVISEURS VOOR HET BUITENGEBIED

Gebied	Afstand	Factor voor molen NH ₃	Depositie in mol NH ₃
Habitatrichtlijngebied IJsseluitwaarden, gebied nr. 100	1.625 meter	0,001700	4,112283
Vogelrichtlijngebied IJssel, gebied nr. 56	600 meter	0,01300	31,44687

Nu gekozen is voor huisvestingsystemen met een lage ammoniakemissie is het mogelijk om de ammoniakuitstoot gelijk te kunnen houden aan de vergunde situatie.

9.4 Achtergronddepositie

2.130 mol per hectare per jaar. Er zijn in de omgeving van het bedrijf meerdere andere bedrijven welke zorgen voor de depositie van ammoniak. Conform de meest recente gegevens volgens MilieuCompendium is de achtergronddepositie van stikstof ter plaatse van het bedrijf 2.130 mol per hectare per jaar. Zoals reeds eerder gemeld neemt de ammoniakuitstoot uit het bedrijf van de heer Van Dam niet toe, de achtergronddepositie zal dus niet toenemen (dat wil zeggen: niet door deze activiteit).

9.5 Geuremissie

Vanaf 1 januari 2007 dient de geuremissie van een veehouderij getoetst te worden aan de Wet geurhinder en veehouderij. De grootste wijziging ten opzichte van de geurregeling die in het verleden werd gehanteerd is dat de uitstoot van geur niet meer wordt uitgedrukt in mestvarkeneenheden maar in odeurunits per kubieke meter lucht. Daarnaast wordt er rekening gehouden met de meest voorkomende windrichting en de locatie van de ventilatoren. Het bedrijf van de heer Van Dam is ingevoerd in het rekenmodel V-stacks, de resultaten van de berekening zijn als bijlage 9 opgenomen in deze startnotitie. Zoals u kunt zien in de resultaten is er sprake van een aanzienlijke afname van de geuruitstoot en dat er geen overbelaste situaties zijn.

9.6 Geluid

Om de geluidsproductie van de pluimveehouderij inzichtelijk te maken is er reeds eerder een akoestisch onderzoek uitgevoerd. Uit dit akoestisch onderzoek blijkt dat voldaan kan worden aan de gestelde streefwaarden die gelden voor landelijk gebied. Nu de bedrijfsopzet wijzigt ten opzichte van de eerdere plannen zal het akoestisch onderzoek ook aangepast worden. Het akoestisch onderzoek maakt uiteraard deel uit van de Milieu Effect Rapportage. In het kort kunnen de meest relevante akoestische bronnen als volgt worden weergegeven

- Ventilatoren, de ventilatoren dienen ter verversing van de lucht in de stallen en draaien continue
- Lossen veevoer
- Laden en lossen van kuikens / opfokhennen
- Afvoer van mest (met containers)

VAN WESTREENEN

ADVISEURS VOOR HET BUITENGEBIED

9.7 Stof

Bij het houden van dieren komt stof vrij. Hoewel niet zichtbaar, verlaat het stof de stallen door de ventilatiepunten. Op dit moment worden er maximaal 120.950 opfokhennen gehouden, het aantal opfokhennen wordt teruggedrongen tot 80.300 en 2 paarden. Het is aannemelijk dat de stofproductie hierdoor zal afnemen ten opzichte van de huidige, vergunde, situatie. Nu fijn stof echter een steeds belangrijker criterium wordt binnen de milieuwetgeving is het verstandig dit onderdeel ook technisch te benaderen. Het besluit luchtkwaliteit 2005 (hierna het Blk 2005) stelt grenswaarden voor de concentratie van fijn stof. De luchtkwaliteit wordt in grote mate bepaald door de achtergrondconcentraties. Lokale bronnen kunnen zorgen voor een extra bijdrage aan de (verslechtering van de) luchtkwaliteit. De belangrijkste lokale bronnen voor de emissie van fijn stof (PM_{10}) zijn het wegverkeer, het scheepvaartverkeer en lokale puntbronnen. De grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van PM_{10} in de lucht is $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. De dagnorm voor PM_{10} bedraagt $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Deze norm mag niet meer dan 35 keer per jaar worden overschreden. De achtergrondconcentratie fijn stof in de omgeving van de inrichting⁶ bedroeg in 2003 $32 \mu\text{g}/\text{m}^3$; in 2004 $26 \mu\text{g}/\text{m}^3$ en in 2005 $26 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Let op: in deze waarden is de invloed van de huidige bedrijfsomvang reeds meegerekend!

Op grond van artikel 5, eerste lid, van het Blk 2005 moeten stofdeeltjes, die van natuurlijke oorsprong zijn en niet schadelijk zijn voor de gezondheid van de mens zijn, buiten beschouwing worden gelaten. Voor zeezout geldt, dat het van natuurlijke oorsprong is en niet schadelijk is voor de mens. Daarom moet, op grond van artikel 12, lid 6, van de Meetregeling luchtkwaliteit 2005, de lokale achtergrondconcentratie van zeezout worden afgetrokken van de achtergrondconcentratie van PM_{10} om zodoende te komen tot een voor zeezout gecorrigeerde PM_{10} concentratie, op basis waarvan de luchtkwaliteit moet worden beoordeeld. In de regio waar het bedrijf gelegen is bedraagt de zogeheten 'zeezout-correctie' $4 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Na toepassing van deze correctie bedraagt de jaargemiddelde PM_{10} concentratie, waarop de beoordeling van de luchtkwaliteit moet worden gebaseerd $24 \mu\text{g}/\text{m}^3$ in 2003; in 2004 $22 \mu\text{g}/\text{m}^3$ en in 2005 $22 \mu\text{g}/\text{m}^3$. De grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie fijn stof werd dus in alle afgelopen jaren, niet overschreden.

Naast een grenswaarde voor de jaargemiddelde fijn stof concentratie, bevat het Blk 2005 ook een grenswaarde voor de 24-uursgemiddelde PM_{10} concentratie (dagnorm). Deze mag per jaar maximaal 35 keer worden overschreden. De dagnorm voor fijn stof werd in de omgeving van de inrichting in 2003 op 39 dagen overschreden; in 2004 op 21 dagen en in 2005 op 21 dagen. Ook op het aantal dagen dat per jaar de dagnorm wordt overschreden is een 'zeezout-correctie' van toepassing; deze aftrek bedraagt in heel Nederland 6 dagen. Het aantal dagen, dat de dagnorm wordt overschreden bedraagt na correctie in 2003 33 dagen, in 2004 en 2005 15 dagen.

⁶ achtergrondconcentraties zijn afkomstig uit het CAR II model dat is opgesteld door TNO Bouw en Ondergrond (TNO-rapport B&O-A R 2005/301). Gebaseerd op de exacte coördinaten van het bedrijf.

In de onderstaande tabel zijn deze gegevens samengevat.

Jaartal	Jaargemiddelde PM ₁₀ concentratie $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Gecorrigeerde jaargemiddelde PM ₁₀ concentratie	Aantal overschrijdingen daggemiddelde PM ₁₀ concentratie	Gecorrigeerd aantal overschrijdingen daggemiddelde PM ₁₀ concentratie
2003	32	28	39	33
2004	26	22	21	15
2005	26	22	21	15

Ten opzichte van de vergunde situatie geeft de aanvraag een afname van het aantal dieren binnen de inrichting. Gelet op de achtergrondconcentratie en de wijziging van het bedrijf kan worden gesteld dat de luchtkwaliteit per saldo verbetert of tenminste gelijk blijft.

9.8 Bodem

Door milieugevaarlijke vloeistoffen verantwoordt op te slaan en door de vloeren van de stallen en mestopslag (containeropstelling) mestdicht uit te voeren, zal bodemverontreiniging worden voorkomen.

9.9 Water

9.9.1 Waterverbruik

Het toekomstige waterverbruik kan worden gebaseerd op de normen welke staan vermeld in de Kwantitatieve Informatie Veehouderij (KWIN) 2007-2008. Per 17 weekse hen wordt 10 liter water gebruikt. Totaal wordt op het bedrijf per jaar 2.023,56 m³ water gebruikt. Op het drinkwaterverbruik van de opfokhennen kan niet bezuinigd worden, water betreft immers de eerste levensbehoefte. Wel wordt gebruik gemaakt van efficiënte drinkwatersystemen, te weten drinkwaternippels met anti-morsschaaltjes daaronder. Het is gebruikelijk dat het drinkwaterverbruik wordt geregistreerd, de opname van drinkwater is een ijkpunt voor de gezondheid van de dieren.

9.9.2 Afvalwater

Het afvalwater van het dagelijks gebruik van gebouw E wordt via het riool afgevoerd. Het water wordt hoofdzakelijk gebruikt als drinkwater en in beperkte mate voor het reinigen van stallen en bijbehorende ruimten. In de praktijk worden de stallen droog schoon gemaakt behoudens bij calamiteiten (bijvoorbeeld bij vogelpest e.d.). De gevolgen voor het watersysteem en de mogelijke gevolgen voor de bodem (verzuring en eutrofiering) zijn nihil.

VAN WESTREENEN

ADVISEURS VOOR HET BUITENGEBIED

9.10 Energieverbruik

Bij het opstarten van een ronde worden de stallen verwarmd om zo een comfortabel klimaat te creëren voor de jonge kuikens. Gelijkmatisch wordt de verwarming, naarmate de kuikens ouder worden, zachter gezet en uitgeschakeld. Het aardgasverbruik voor de verwarming van de stallen komt, volgens schatting en conform de normen uit de Kwantitatieve Informatie Veehouderij 2006-2007 neer op 30.353 m³. Voor de ventilatie, verlichting en mestbandbeluchting zal het toekomstig elektriciteitsverbruik circa 146.900 kWh bedragen.

Bij de renovatie van het bedrijf wordt overigens wel rekening gehouden met energiebesparende maatregelen. In de bestaande stallen zijn hoog frequente TL-armaturen geïnstalleerd, deze worden mogelijk vervangen door PL(e) lampen. De ventilatoren zijn voorzien van frequentieregeling, zo ook de beluchtingsmotoren (voor de mestbeluchting). Het ventilatiesysteem is zo ontworpen om te zorgen voor een goede temperatuurbeheersing en minimale ventilatiegraad in de winter

9.11 Effecten op het leefmilieu

Het wijzigen van deze veehouderij heeft, ons inziens, geen of nauwelijks effecten te verwachten voor op het leefmilieu, zoals de flora en fauna, het landschap, cultuurhistorie en woon- en leefomgeving. Het bedrijf is immers gevestigd in een agrarische omgeving, zonder speciale cultuurhistorische waarden. Aangezien het bedrijf sinds lange tijd al een agrarische functie heeft zal het effect van de wijziging op de omgeving nihil zijn. Er worden geen nieuwe gebouwen gerealiseerd er is dus geen extra kans op verstoring.

9.11.1 Aantrekkingskracht op ongedierte

In het verleden zijn diverse malen klachten uit de omgeving gekomen met betrekking tot vliegenoverlast. Hoewel initiatiefnemer heeft getracht deze overlast zoveel mogelijk te voorkomen heeft dit niet altijd mogen baten. In het verleden is hier al menigmaal discussie over gevoerd over de oorzaak van deze overlast, het heeft geen toegevoegde waarde deze discussie uiteen te zetten in deze startnotitie. Gesteld kan worden dat na renovatie de gehele inrichting is voorzien van nieuwe apparatuur en systemen die voldoen aan de huidige stand der techniek. Het morsen van mest uit de installatie (wat veelal is aangehaald als oorzaak van de vliegenoverlast) kan na renovatie, bij normaal gebruik, niet meer voorkomen.

10. BIJZONDERE RISICO'S EN AFWIJKENDE OMSTANDIGHEDEN

10.1 Uitval van stroom

De pluimveestallen worden voorzien van een alarminstallatie. Indien de omstandigheid zich voordoet dat de stroomvoorziening of ventilatie uitvalt, wordt de veehouder gewaarschuwd en zal geheel automatisch het noodstroomaggregaat in werking worden gezet.

VAN WESTREENEN

ADVISEURS VOOR HET BUITENGEBIED

10.2 Brand

Er zal alleen gebruik gemaakt worden van goedgekeurde installaties. Om de gevolgen van een brand te beperken zullen, in overleg met de gemeente / brandweer, brandpreventieve maatregelen (bijvoorbeeld brandblussers e.d.) worden opgenomen. De daken van stallen B en C zijn bedekt met asbesthoudende golfplaten, aangezien het hier om een vergunde situatie gaat en regelgeving niet opdraagt deze platen te vervangen, zullen deze blijven liggen. Indien ze vervangen worden, wordt ervoor gezorgd dat dit geheel volgens de daarvoor geldende regelgeving wordt uitgevoerd.

10.3 Vervoersverbod

Bij het uitbreken van een veeziekte, zoals bijvoorbeeld vogelpest, kan de situatie zich voordoen dat het bedrijf tijdelijk wordt afgesloten. Dat wil zeggen dat tijdens deze periode geen dieren mogen worden aan- en afgevoerd.

Om de risico's van ziekte-insleep op het bedrijf te beperken c.q. te voorkomen wordt het bedrijf dusdanig opgezet en gerealiseerd, opdat bezoekers niet in de stallen hoeven komen. Het bedrijf is afgeschermd met een hekwerk, de deuren zijn vergrendeld. Diegene die de stallen willen bezoeken/betreden dienen zich te houden aan strikte hygiëneregels, zij kunnen het bedrijf alleen via de hygiënesluis betreden en worden verplicht gesteld gebruik te maken van bedrijfskleding en eventueel van de douche.

Barneveld, januari 2007

Ing. J.G.P. van Schaik

BIJLAGEN:

1. Systeembeschrijving voliërehuisvesting, RAV categorie E 1.8.3
2. Topografische kaart omgeving
3. Bodemkaart Alterra
4. Overzichtskaart Ecologische Hoofdstructuur
5. Overzichtskaart Vogelrichtlijngebied
6. Overzichtskaart Habitatrictlijngebied
7. Plankaart bestemmingsplan buitengebied
8. Overzichtskaart Reconstructieplan Salland-Twente
9. Berekening geurbelasting
10. Plattegrondtekening inrichting (DI-DAM4), los bijgevoegd

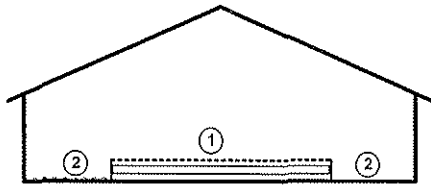
DI-DAM4

Nummer systeem	BWL 2006.10	
Naam systeem	Niet batterijhuisvesting, 45 - 55 % van de leefruimte is rooster met daaronder een mestband met 0,1 m³/dier/uur beluchting, mestbanden minimaal tweemaal per week afdraaien	
Diercategorie	Opfokhennen en -hanen van legrassen; jonger dan 18 weken	
Systeembeschrijving van	Oktober 2006	
Werkingsprincipe	Ammoniakemissiebeperking is gebaseerd op het snel drogen van de mest op de mestbanden onder de rooster en het frequent afvoeren van de mest uit de stal.	
DE TECHNISCHE UITVOERING VAN HET SYSTEEM; BOUWKUNDIG		
	Onderdeel	Uitvoeringseis
	Geen bijzonderheden.	
DE TECHNISCHE UITVOERING VAN HET SYSTEEM; TECHNISCHE VOORZIENINGEN		
	Onderdeel	Uitvoeringseis
1	Huisvestingsvorm	alternatieve huisvesting (dieren kunnen zich vrij in de stal bewegen)
2a	Vloeruitvoering	45 - 55 % van het leefoppervlak is uitgevoerd als etages met roostervloer
2b		45 - 55 % van het leefoppervlak is uitgevoerd als strooiselvloer
3	Voer en drinkwater	voorzieningen aangebracht boven de roostervloer
4	Mestopvang-voorziening	mestbanden onder de roosters
5a	Beluchting	mestbandbeluchting aanwezig
5b		aanvoer lucht naar de mestbanden via buizen onder / naast de roosters, de situering van de uitblaasopeningen van de buizen zorgt voor een gelijkmatige droging van de mest op de mestbanden
6	Registratie-apparatuur	de volgende registratieapparatuur dient aanwezig te zijn: <ul style="list-style-type: none"> - temperatuurmeter voor het meten van de temperatuur van de beluchtingslucht, meten in het hoofdtoevoerkanaal van de beluchting; - apparatuur voor het registreren van het aanstaan van de beluchting (urenteller, kWh-meter, toerenteller of meetventilator); - apparatuur voor het registreren van de afdraaifrequentie van de mestbanden - apparatuur voor het meten van de capaciteit van de beluchting, meten aan het begin van de beluchtingsbuizen boven de mestbanden
7	Mestopslag	kortdurend of eventueel nadroging in een nageschakelde techniek of langdurige mestopslag ¹

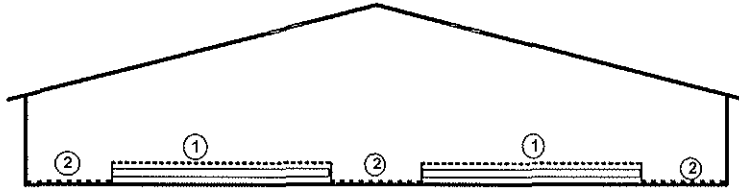
1 Dit systeem stelt geen eisen aan de wijze van mestopslag of verdere bewerking (extra droging) van de mest. De vorm van opslag of bewerking is echter wel bepalend voor de hoogte van de ammoniakemissie van het bedrijf. De voor dit stalsysteem vastgestelde emissiefactor van 0,030 kg ammoniak per dierplaats per jaar is van toepassing voor de situatie in combinatie met een kortdurende opslag op het bedrijf (afvoer van de mest van de banden direct van het bedrijf of opslag in een afgedekte container voor maximaal 14 dagen). Bij langdurige mestopslag of nadroging in een nageschakelde techniek komt boven op deze emissiefactor nog een toeslag (Rav-categorie E6).

HET GEBRUIK VAN HET SYSTEEM		
	Onderdeel	Gebruikseis
a	Leefoppervlak	minimaal 625 cm ² per dier bij opzet (16 dieren per m ²)
b	Beluchtingscapaciteit	minimaal 0,1 m ³ per dier per uur
c	Temperatuur drooglucht	minimaal 18 °C
d	Afdraaifrequentie mestbanden	minimaal tweemaal per week afdraaien van de mest naar een afgedekte container voor kortdurende opslag, nageschakelde techniek of andere vorm van opslag
e	Registratie	ten behoeve van een controle op de werking van het afdraaien van de mestbanden en het droogstelsel moeten de volgende gegevens automatisch worden geregistreerd: <ul style="list-style-type: none"> - de temperatuur van beluchtingslucht; - het aan staan van de beluchting; - de afdraaifrequentie van de mestbanden - de capaciteit van de beluchting van de geregistreerde waarden moet tijdens de controle een uitdraai van de huidige en vorige productieperiode opvraagbaar zijn
f	Uitzondering eerste twee weken opfokperiode	de eisen met betrekking tot de afvoer van de mest en de beluchting zijn niet van toepassing
Emissiefactor		0,030 kg NH ₃ per dierplaats per jaar
Verwijzing meetrapport		Betreft een afgeleide emissiefactor van het vergelijkbare systeem voor legkippen.

Een niveau

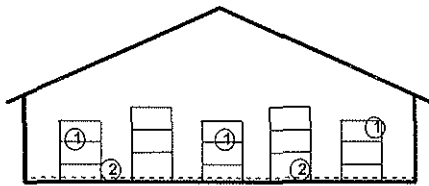

A: enkele beun

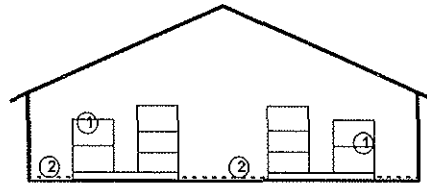

B: dubbele beun

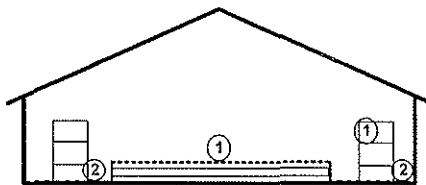
Meerdere niveau's

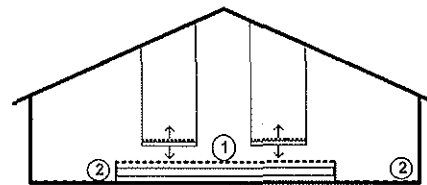
C: Etages met doorlopende strooiselvloer

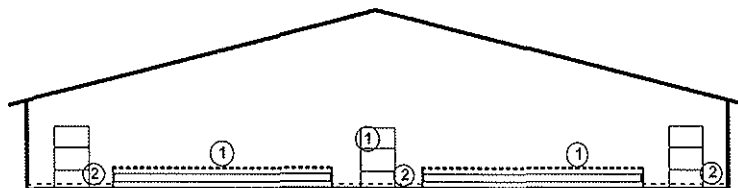
D: Etages op roostervloer

E: combinatie beun en stellingen

F: combinatie beun en beweegbare plateaus

G: dubbele beun met stellingen

Legenda

①

Roosters met mestbanden en eventueel beluchting

②

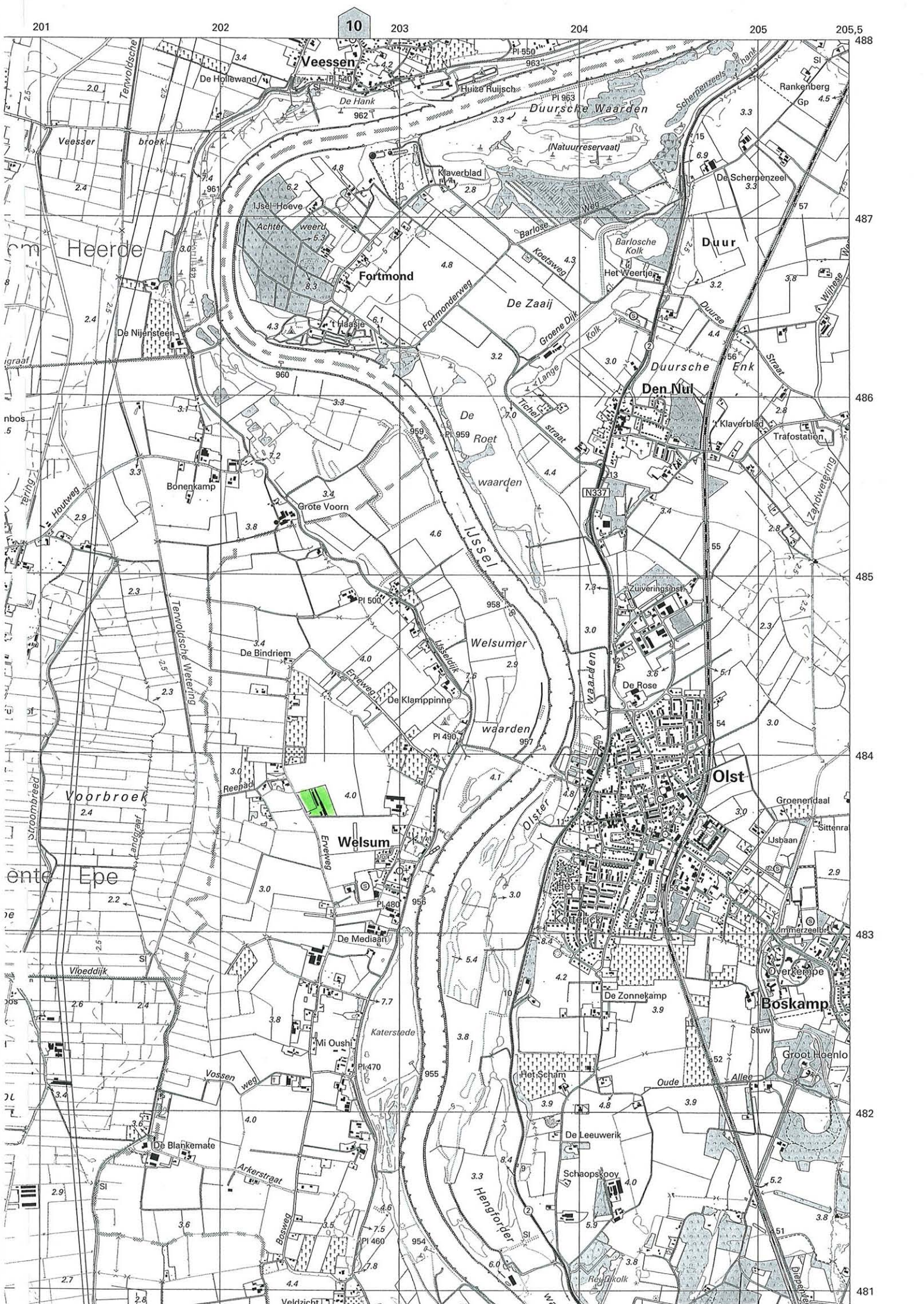
Strooiselruimte

NAAM:

Niet batterijhuisvesting, 45 - 55 % van de leefruimte is rooster met daaronder een mestband met 0,1 m³/dier/uur beluchting, mestbanden minimaal tweemaal per week afdraaien

NUMMER:

BWL 2006.10
Systeembeschrijving
Oktober 2006

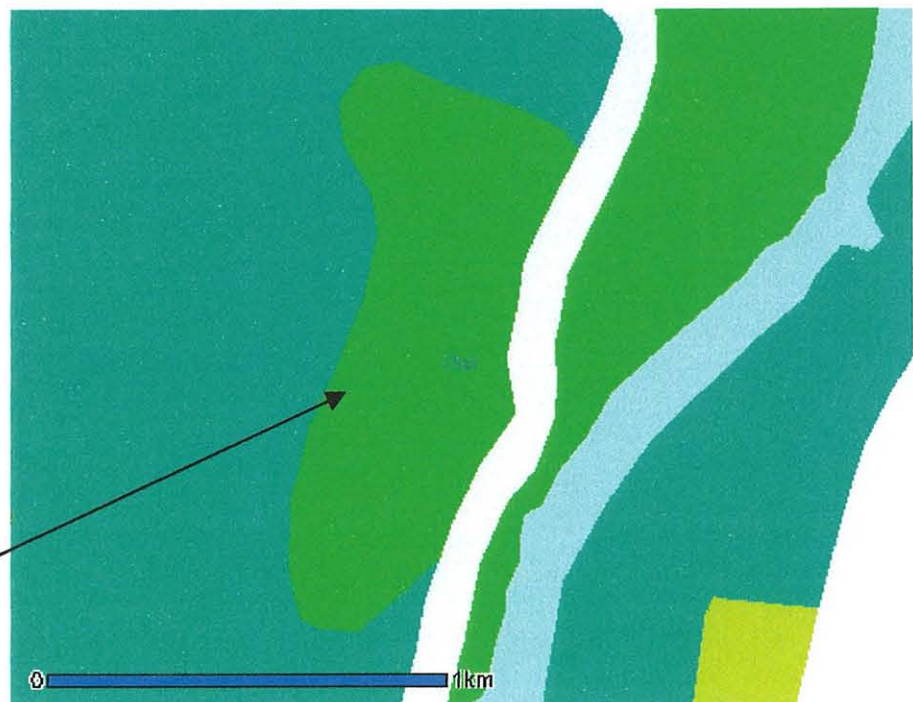
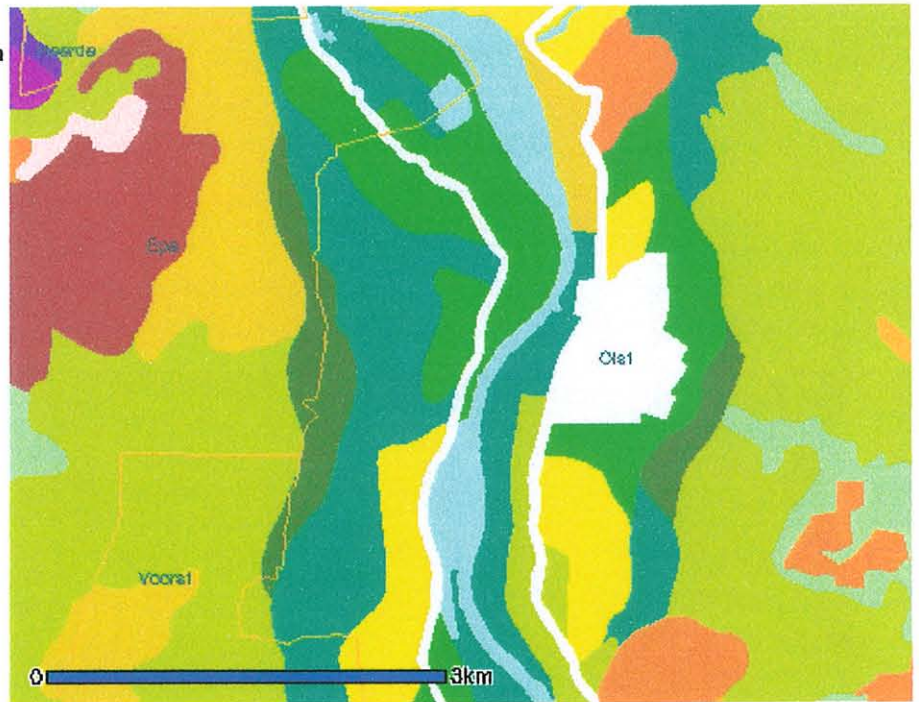

Bodemdata.nl

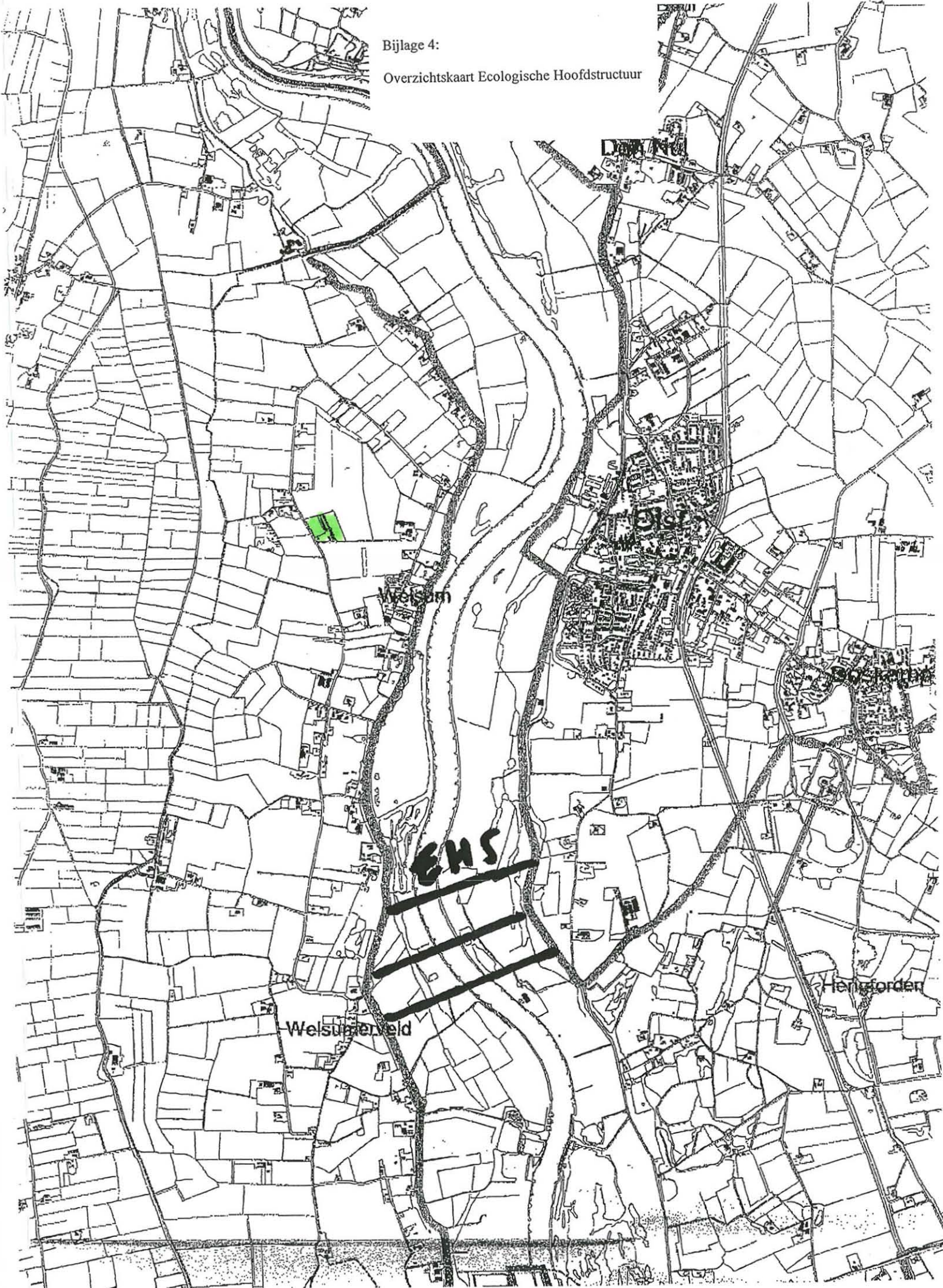
- Legenda**
- Gemeente**
 - Bodemkaart 1:50.000**
 - 1 Veraarde bovengrond op diep veen
 - 2 Veraarde bovengrond op veen op zand
 - 3 Kleidek op veen
 - 4 Kleidek op veen op zand
 - 5 Zanddek op veen op zand
 - 6 Veen op ongerijpte klei
 - 7 Leemarm zand in stuifduinen en stranden
 - 8 Leemarm zand
 - 9 Zwaklemig fijn zand
 - 10 Zwaklemig fijn zand op grof zand
 - 11 Sterk lemig fijn zand op (kei-)leem
 - 12 Enkeerdgronden; fijn zand
 - 13 Sterk lemig fijn zand
 - 14 Grof zand
 - 15 Zavel met homogeen profiel
 - 16 Lichte klei met homogeen profiel
 - 17 Klei met zware tussenlaag of ondergrond
 - 18 Klei op veen
 - 19 Klei op fijn zand
 - 20 Klei op grof zand
 - 21 Leem
 - 22 Water
 - 23 Bebouwing

Legenda

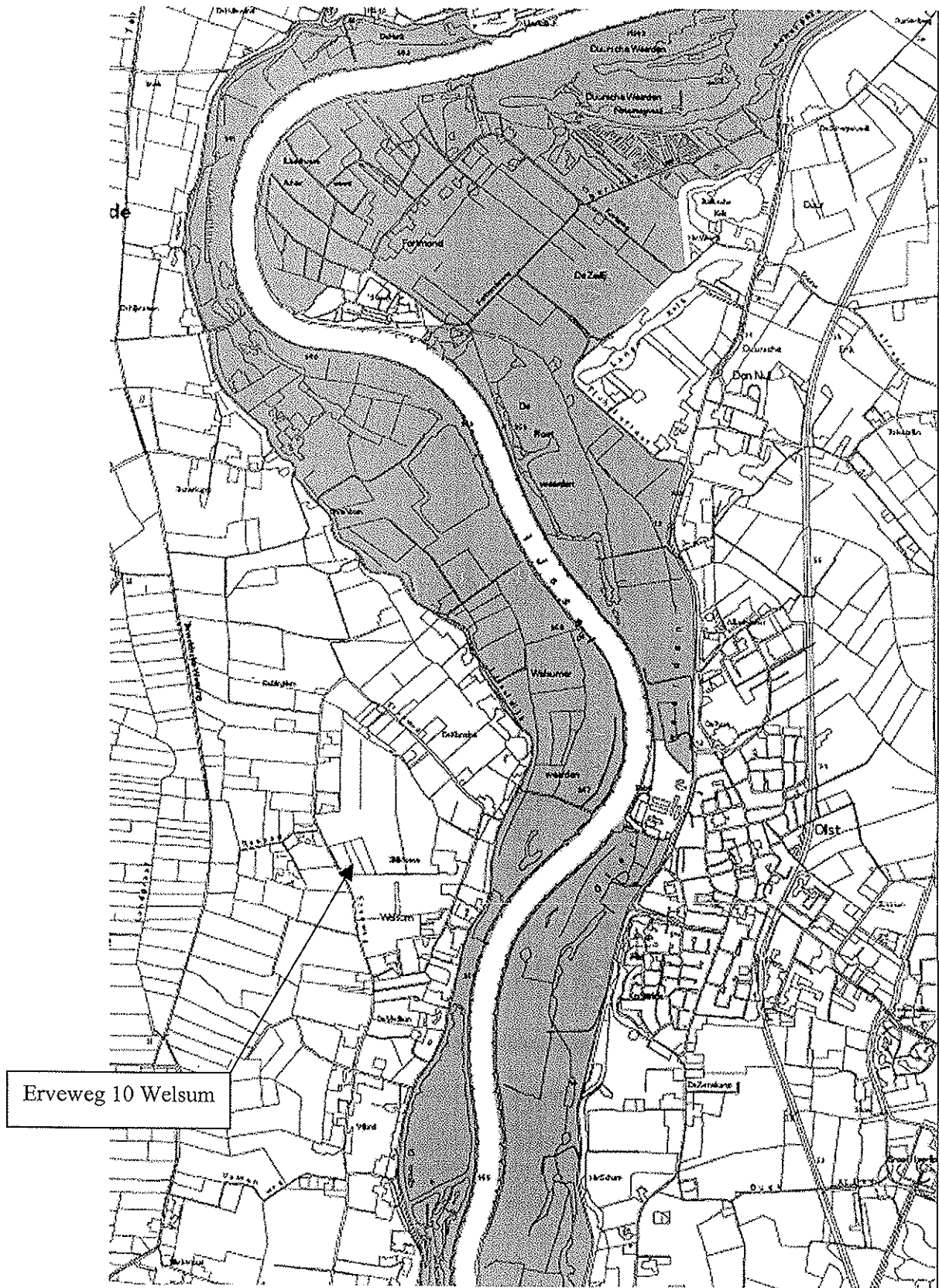

Ervieweg 10 Welsum

Bijlage 4:
Overzichtskaart Ecologische Hoofdstructuur

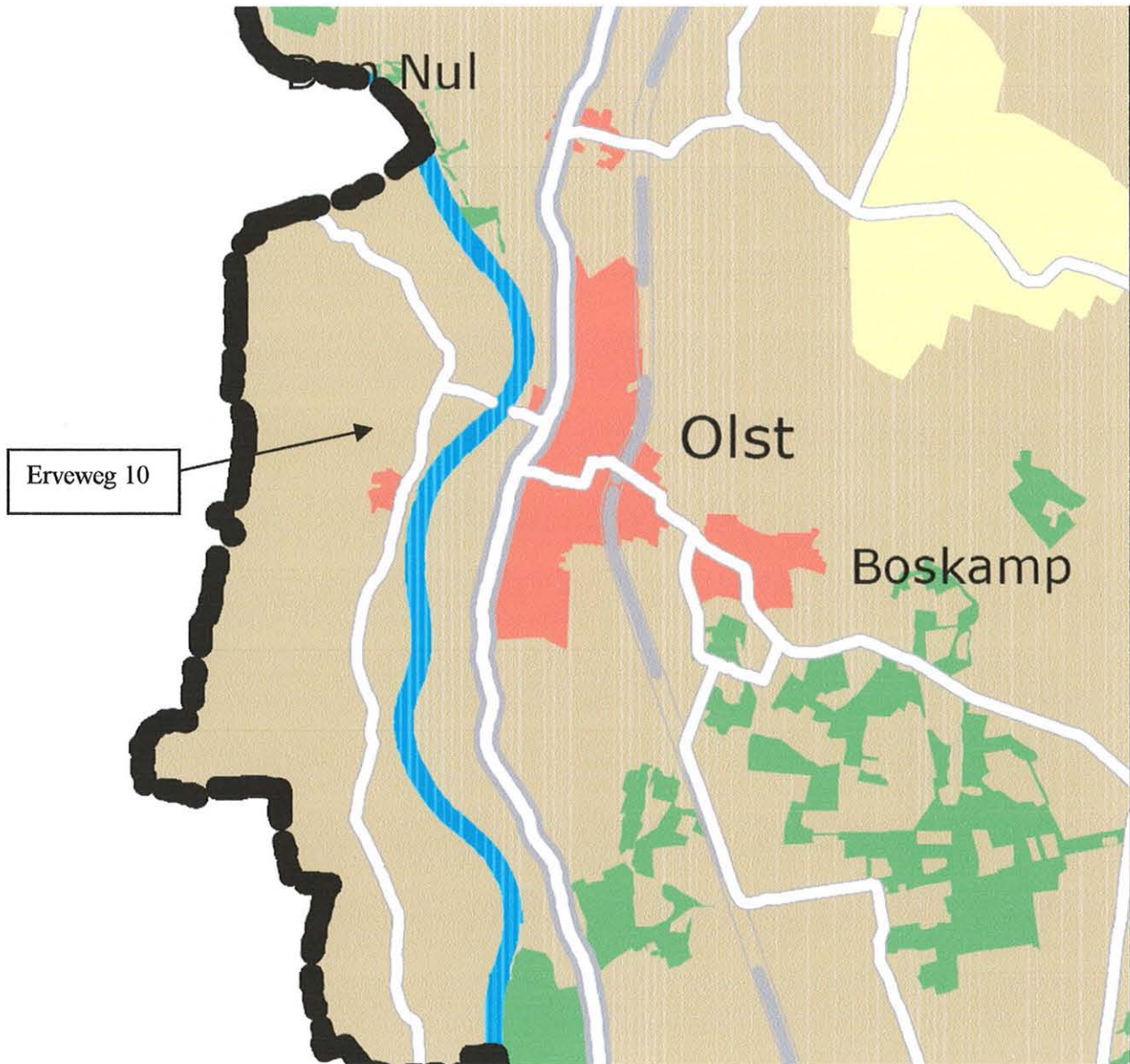

Bijlage 5: Overzichtskaart Vogelrichtlijngebied IJssel (gebied 56)

Bijlage 7:
Plankaart bestemmingsplan buitengebied

**Reconstructiezonering
Salland - Twente**

- landbouwontwikkelingsgebied
- verwevingsgebied
- extensiveringsgebied
- overige functies
- stedelijk gebied

Naam van de berekening: Nog niet bekend

Gemaakt op: 29-01-2007 8:58:52

Rekentijd: 0:00:03

Naam van het bedrijf: A.F.M. van Dam, Erveweg 10, Welsum

Berekende ruwheid: 0,080 m

Meteo station: Eindhoven

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uitr. snelh.	E-Aanvraag
1	stal B	202 530	483 743	3,6	5,0	0,5	0,40	3 450
2	stal C	202 526	483 802	4,0	5,0	0,5	0,40	4 135
3	stal D	202 588	483 654	5,0	6,4	0,5	0,40	6 870

Geur gevoelige locaties:

Volgnummer	GGLID	Xcoördinaat	Ycoördinaat	Geurnorm	Geurbelasting
4	Erveweg 9 / 9a	202 388	483 820	14,00	4,31
5	Erveweg 11	202 344	483 915	14,00	3,73
6	Reepad 2	202 429	483 947	14,00	5,06

A.F.M. van Dam, Erveweg 10, Welsum

